

Gemeente Heemstede
T.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 352
2100 AJ Heemstede

Betreft : Urgentie en Aanpak van de Bollenschuur aan de Manpadslaan

CC : Gemeenteraad

Heemstede, 18 februari 2024

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

De Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek heeft kennisgenomen van het voornemen tot een besluit te komen over de ontwikkeling van het Manpadslaangebied. Intussen vragen wij mede namens de Stichting Manpadslaangebied uw aandacht voor de zorgwekkende staat van de bollenschuur aan de Manpadslaan. Deze historische schuur, erkend als gemeentelijk monument, is al meer dan 20 jaar onderwerp van gesprek, maar tot op heden is er weinig tot geen actie ondernomen om het verval tegen te gaan.

De bollenschuur aan de Manpadslaan is niet alleen een historisch monument maar ook een cultureel erfgoed dat onze gemeenschap verrijkt. Wij zijn van mening dat de projectontwikkelaar Parck Manpad I B.V. en Parck Manpad II B.V. (hierna samen: Parck Manpad) die ondanks afwezigheid van enige contractuele verplichting rekent op constructief overleg met de gemeente, zich een betrouwbaar gesprekspartner dient te tonen en maatregelen moet nemen om elk verder verval van de bollenschuur te voorkomen, zodat restauratie dan wel reconstructie te zijner tijd mogelijk is.

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid, monumenten in stand te houden. Wij verzoeken de gemeente daarom deze kwestie met de noodzakelijke urgentie te behandelen, zodat dit waardevolle stuk erfgoed niet verder in verval raakt. Wij vragen de gemeente dringend Parck Manpad aan te schrijven om de restauratie dan wel de reconstructie spoedig ter hand te nemen en daartoe een schets en een tijdspad op te stellen. Graag vernemen wij de concrete maatregelen die Parck Manpad toezegt te zullen nemen en het tijdspad dat daaraan verbonden wordt.

Wij zien uit naar uw actieve betrokkenheid en blijven beschikbaar voor verdere samenwerking om dit doel te bereiken. In de bijlage vindt u relevante informatie betreffende de historische waarde van de bollenschuur en de technische staat waarin deze verkeert.

Hoogachtend, _____

Voorzitter Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek

Mede namens Stichting Manpadslaangebied

Bollenschuur Manpadslaan

Inleiding

De laatste nog originele bollenschuur in Heemstede staat aan de Manpadslaan. De bollenschuur, ontworpen door de Leidse architect J.W. Reyneveld en vergund in 1910, is een zeldzaam staaltje architectonisch vakmanschap uit de periode van de opkomst van de bollenteelt (circa 1850-1900).

Deze foto is genomen in 1996.

Historie en constructiewijze

Als een oorspronkelijke bollenschuur uit die tijd kenmerkt het gebouw zich door ventilerende ramen en deuren, waarbij stellingen werden gebruikt voor het drogen van bloembollen. Opvallende details, zoals de originele haken om de openslaande delen vast te zetten, zijn nog steeds aanwezig in de muren. De bouw vertoont overeenkomsten met de vakwerkhuisen in Duitsland, maar is opgebouwd in een nieuwere technische stijl naar de stand van 1900, met houtconstructies en gestucte lemen muurtjes.

De stellingen speelden een cruciale rol in het ondersteunen van muren, dak en verdiepingsvloer. Na het weghalen van deze stellingen op de begane grond werd vaak een staalconstructie geïntroduceerd om stabiliteit te behouden en de begane grond effectiever te gebruiken. Momenteel zijn er geen stellingen meer in de schuur, maar het lijkt erop dat het gebouw enigszins uit het lood is geraakt.

Daterend uit de periode van 1850-1900 belichaamt de schuur de opkomst van de bollenteelt in Nederland en haar verspreiding naar het zuiden vanuit Haarlem. Het gebruik van houten constructies en lemen muurtjes, samen met originele details zoals haakbevestigingen, illustreert de traditionele bouwmethoden uit die tijd.

Gemeentelijk monument

De bollenschuur aan de Manpadslaan heeft architectuurhistorische waarde omdat het een zeldzaam geworden voorbeeld is van een kleine vroeg 20ste-eeuwse houten bollenschuur; daarmee heeft het pand dus ook een hoge zeldzaamheidswaarde. Verder heeft het pand ook een cultuurhistorische waarde door de oorspronkelijke functie, waardoor het een tastbaar onderdeel van de geschiedenis van de bollenstreek is en van Heemstede in het bijzonder. De ligging van het gebouw versterkt de cultuurhistorische waarde.

Technische staat

Helaas verkeert de bollenschuur momenteel in slechte technische staat, waarbij renovatie weliswaar mogelijk is maar aanzienlijke kosten met zich meebrengt. Een volledige renovatie met behoud van het oorspronkelijke uiterlijk kan zelfs duurder uitvallen dan nieuwbouw. Bij eventuele renovatie is het van groot belang om rekening te houden met het behoud van de monumentenstatus.

De authentieke bollenschuur aan de Manpadslaan in 2011.

Hoe lang kan deze zeldzame bollenschuur de weersinvloeden nog doorstaan? Om verder verval te voorkomen heeft projectontwikkelaar Parck Manpad, eigenaar van het gebouw, enkele jaren geleden de boel op aandringen van de HVHB dicht laten timmeren. De toenmalige woordvoerder, , heeft in 2019 laten weten dat, zodra de gemeente aan Parck Manpad groen licht heeft gegeven om het gebied mede te ontwikkelen, ze van plan zijn de bollenschuur - met respect voor de gemeentelijke monumentenstatus - te verbouwen tot kleine woning.

De situatie in 2024

Inmiddels vertoont de bollenschuur een zorgelijke staat van onderhoud.

Conclusie

De opmerkelijke kenmerken maken de bollenschuur aan de Manpadslaan niet alleen architectonisch waardevol, maar ook een cruciaal element in het behoud van de bollencultuur en geschiedenis in de regio. De zeldzaamheid van deze authentieke bollenschuur benadrukt de dringende noodzaak van behoud en renovatie.

Bronnen

- Concept rapport Cultuurhistorisch Genootschap Duin en Bollenstreek bollenschuur Manpadslaan, J. Warmenhoven van het CultuurHistorisch Genootschap Duin en Bollenstreek, 2017
- 'Herbestemming is redding bollenschuren', Ellen Kerkvliet, *HeerlijkHeden*, jaargang 46, 25 september 2019